

Arkivnr: 2018/13695-1

Saksbehandlar: Karl Viken / Ingvar Skeie / Pål Kleive

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Fylkesutvalet		19.09.2018
Fylkestinget		02.10.2018

Tertialrapport pr. august 2018 - rekneskapsprognose

Samandrag

Rapporten etter 2. tertial viser prognose om eit negativt budsjettavvik for Hordaland fylkeskommune i 2018 på 34 mill. kr. Dette er litt betre enn det som vart meldt pr. 1 tertial 2018; då var prognosen eit negativt budsjettavvik på 40 mill. kr.

Driftsavdelingane samla rapporterer ein negativ prognose på 34 mill. kr. Samferdsel og opplæring, som står for om lag 4/5 av det totale driftsbudsjettet til HFK, melder høvesvis prognosar om meirforbruk på 39 mill. kr og balanse mellom budsjett og rekneskap ved utgangen av året. Som grunnlag for samferdsel sin prognose ligg eit resultat lik balanse for Skyss, og eit meirforbruk på 39 mill. kr på vegvedlikehaldet. Tannhelsesektoren, som har hatt større negative budsjettavvik dei siste åra, melder balanse. Dei andre avdelingane har også prognosar rundt balanse ved årets slutt.

Fylkesrådmannen er nøgd med at det i hovudsak er god kontroll i dei aller fleste budsjetteiningane. Det er også positivt at det vert jobba med tiltak både i høve til vedteke innsparingar, og i høve til utfordringar i budsjett for 2019. Målet er å få gjennomført naudsynte kostnadsreducerande tiltak, i og med at det frå sentralt hald vert signalisert nedgang/ingen vekst i inntektsrammene for fylkeskommunane i 2019.

Fylkesrådmannen vurderer det etter 2. tertial som lite sannsynleg at det vert rekneskapsunderskot i 2018.. Bakgrunnen for at dette er at det i budsjettet for 2018 er sett av 70 mill. kr av driftsmidlane til finansiering av investeringar.

Det er gjort framlegg om nokre endringar på investeringsbudsjettet – i hovudsak som følgje av endra framdrift for nokre prosjekt. Endringane i investeringsbudsjettet i denne saka gjer at ein kan redusere det planlagde låneopptaket til fylkeskommunen i 2018 med 52,2 mill. kr.

Økonomi: Lågare låneopptak gjennom budsjettendringar på investeringssida.

Klima: Ingen effekt i høve til vedteke budsjett.

Folkehelse: Ingen effekt i høve til vedteke budsjett.

Regional planstrategi: Ingen verknader i høve til vedteke budsjett.

Forslag til innstilling

1. Fylkestinget tek tertialrapporten til orientering.
2. Budsjettet for 2018 vert endra slik:
 - a) Drift: Det vert ikkje gjort endringar i driftsbudsjettet.
 - b) Investering:

				Meirutg./	Mindreutg./
Art	Stad	Prosjekt	Tekst	mindreinnt.	meirinnt.
02300	778 020 00	01999	Tannklinikkar, lokale/ bygg		6 000
02000	500 300 00	08050	Tannhelse, utstyr	6 000	
02300	300 270 00	00013	Terminalbygg, Kollektiv		4 000
02382	300 270 00	00002	Bussanlegg, Askøy		4 000
02351	300 420 00	07602	Bømlopakken	9 300	
09100	790 100 00	09981	Lån	52 200	
09400	790 100 00	09981	Bruk av disp.fond (oversk. 2017)		53 500
				67 500	67 500

Ingrid Kristine Holm Svendsen
konst. fylkesrådmann

Nils Vetlesand
konst. fylkesdirektør økonomi og organisasjon

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har derfor inga underskrift.

Fylkesrådmannen, 10.09.2018

Investeringar

Tabellen gjev oversyn over kor mykje som er brukt til investeringar pr. 2. tertial 2018:

	Reknesk. pr. aug.	Årsbudsj.	Forbruk i % av årsbud.
Administrasjon	9 855	27 000	36,5 %
Fylkesveggar	479 532	1 146 600	41,8 %
Bybaneutbygging	462 936	620 020	74,7 %
Andre samferdselsføremål	16 238	176 600	9,2 %
Kultur	0	3 000	0,0 %
Tannhelsetenesta	910	25 000	3,6 %
Opplæring	290 678	582 000	49,9 %
Andre føremål	20 752	7 000	296,5 %
TOTAL	1 280 901	2 587 220	49,5 %

Status for framdrift pr. 2. tertial og økonomi i ein skilde investeringsprosjekt er omtalt nedanfor.

Opplæring

Rehabilitering, ombygging og mindre tilbygg i skulesektoren

Løyvinga for 2018 er på 75 mill. kr, og av dette er om lag 66 mill. kr fordelt til prosjekt ved Sandsli vgs og Arna vgs. Eit mindre beløp er fordelt til Årstad vgs. Framdrifta for prosjekta er god, og på både Sandsli vgs og Arna vgs er framdrifta god i høve til tidsplanen.

Budsjettposten vert fordelt i eigne saker.

Skulebruksplan - planmidlar

Midlane er knytt opp mot gjennomføring av skulebruksplanen, og dei endringane som er vedteke der. Midlane vert primært nytta i tidleg fase av prosjekta; til dømes til planlegging, koordinering og utgreiingar. Så langt i år er 65 % av løyvinga på 3 mill. kr for 2018 brukt, og ein legg til grunn at samla forbruk for året vil verte om lag i samsvar med budsjett.

Odda vidaregåande skule - Rehabilitering

Prosjektet har ei samla kostnadsramme på 185 mill. kr, og løyving for 2018 er på 58 mill. kr. Bygget har fått mellombels bruksløyve, og er teke i bruk frå skulestart i august 2018. Planlagt ferdigstilling er i oktober i år.

Nye Voss gymnas

Det er i budsjettet for 2018 løyvd 72 mill. kr til slutføring av prosjektet Nye Voss gymnas. Løyvinga gjeld i hovudsak fullføring av ombygginga av «Gamlebygget». Det har vore utfordringar i prosessen, men prosjektet var ferdigstilt og vart teke i bruk til skulestart i år. Det som står att er sluttoppgjer og garantiperiode. Prosjektet vert truleg avslutta innanfor løyvd totalramme.

Åsane vidaregåande skole

Romprogrammet for Nye Åsane vidaregåande skole vart vedteke i juni 2016, og gjeldande kostnadsramme for prosjektet er 880 mill. kr. Av desse er 190 mill. kr løyvd i år, og av desse midlane er om lag 62 mill. kr brukt så langt i år.

Som ein premiss i saka er det lagt til grunn tilskot frå Bergen kommune for den delen av bygget som skal romme kulturhus. Bergen kommune har vedteke å finansiere kulturdelen, og prosessen med å finne endeleg avtaleform er under arbeid.

Skulen er planlagt ferdigstilt til skuleåret 2020/2021. Det har vore utfordringar i samband med reguleringsplan og oppstartsløyve, men ein reknar med å ta att dei tre vekene som byggestarten vart seinka.

Tertnes vidaregåande skule

Romprogrammet vart vedteke i februar 2016 med ei total prosjektramme på 210 mill. kr. Løyvinga for 2018 er på 100 mill. kr, og så langt i år er forbruket på om lag 47 mill. kr. Prosjektet er ferdigstilt, og vart teke i bruk til skulestart i år. Det som står att er sluttoppgjør og garantiperiode. Prosjektet vert truleg avslutta godt innanfor løyvd totalramme.

Bergen Katedralskole – tilbygg

Prosjektet har ei samla kostnadsramme på 165 mill. kr. Av dette er 42 mill. kr løyvd i 2018. Prosjektet er i all hovudsak ferdigstilt, og vart teke i bruk til skulestart i år. Det som står at er noko mindre arbeid, sluttoppgjør og garantiperiode. Prosjektet vert truleg avslutta innanfor løyvd totalramme.

Askøy vidaregåande skole. – rehabilitering / tilbygg

Det er løyvd 6 mill. kr til prosjektet i 2018. Framlegg til romprogram vart lagt fram og godkjent av fylkestinget i juni i år (sak 47/2018). Den vidare prosessen med prekvalifisering av aktuelle leverandørar, og avklaringar i høve til Askøy kommune er starta opp.

Stord vidaregåande skule. – rehabilitering / nybygg

Det er løyvd 5 mill. kr til prosjektet i 2018. På initiativ frå kommunen pågår det no ein prosess knytt til eventuelt makebyte av bygg og grunn. Dersom denne prosessen fører fram vil prosjektet få ei endra utforming. Den vidare prosessen med romprogram er difor stilt i bero. I høve til løyvinga for inneverande år vil det truleg verte ei innsparing.

Bømlo vidaregåande skule - tilbygg

Det er løyvd 1 mill. kr til prosjektet i 2018. Midlane skal nyttast til planlegging, og arbeidet var planlagt å starte opp i haust. Dette arbeidet er noko forseinka.

Etne

Prosjektet gjeld overdraging av fylkeskommunen sin del av Skakke-senteret til Etne kommune. Prosessen med overdraging til kommunen er under vegs, og vert truleg effektuert ved årsskiftet.

Samferdsel

Terminalbygg / sjåførfasilitetar / kaiar

Det er i 2018 løyvd 10 mill. kr til desse føremåla. Planlagt bruk av løyvinga er slik; 4 mill. kr til utbetringar på Flesland kai og Kleppstø kai, 4 mill. kr til oppgradering av permanente sjåførfasilitetar og 2 mill. kr til innkjøp av nye mobile toalettfasilitetar. Utbetring av kaiar og innkjøp av mobile toalettfasilitetar går i samsvar med plan, men ein vonar at det kan bli noko billigare enn planlagt. For permanente sjåførfasilitetar er ein framleis i ein planfase. Samla ventar ein difor ei innsparing i år på 4 mill. kr.

Bussanlegg Askøy

Planprosessen er starta opp, men i samband med denne har Askøy kommune meldt behov som ein ynskjer løyst på den fylkeskommunale tomte saman med fylkeskommunen. Ein ventar på avklaringar frå Askøy kommune og fylkesrådmannen rår til at budsjettsummen på 4 mill. kr vert teken ut av budsjettet. Fylkesrådmannen kjem attende til dette prosjektet i budsjettet for 2019.

Bybanen – vognmateriell

I budsjettet for 2018 er det sett av 6,6 mill. kr til vognmateriell. Dette gjeld kostnader til ombygging av førarrom og planleggingskostnader i samband med innkjøp av nye bybanevogner. Det er førebels ikkje meldt om avvik i høve til budsjettmidlane som er sett av til dette føremålet i 2018.

Fylkesveg

Fylkesrådmannen vil nedanfor gje ein kort statusrapport for strekningsvise prosjekt, programområda, posten for opprusting og fornying og rassikringsprosjekta.

Miljøløftet – store prosjekt

Ringveg vest – byggjestrinn 2 (Bergen kommune)

Prosjektet vart opna for trafikk i november i 2015. I budsjettet for 2018 er det løyvd 20 mill. kr til sluttarbeid innanfor elektro, styringssystem og overvaking. Arbeidet, i hovudsak teknisk tilleggsarbeid, har teke lengre tid enn berekna, og prosjektet vert ikkje avslutta før i 2019. Det er venta eit lite avvik på prosjektet i 2018.

Prognose for sluttkostnad for prosjektet er 1 783 mill. 2018-kr, og dette er 146 mill. kr lågare enn styringsramma slik den framgår av Prop. 108 S (2009-2010).

Hjellestadvegen (Bergen kommune)

Arbeidet på Hjellestadvegen starta opp i 2017. I budsjettet for 2018 er det sett av 81 mill. kr. Totalprognosen for prosjektet er no rekna til 180 mill. kr. Auka kostnader i prosjektet kjem av dårlegare grunntilhøve enn det ein har rekna med tidlegare. Utbetringsarbeidet og sluttoppgjjer er venta å vere ferdig i 2020. Prosjektet er finansiert fullt ut med bompengar.

Miljøløftet – programområde

Til programområda i Miljøløftet er det budsjettert med 260 mill. kr. Midlane skal gå til:

- Ulike tiltak av investeringskarakter fylkesveg
- Kollektivtiltak
- Trafikktryggleikstiltak
- Gang/sykkeltiltak
- Miljø- og sentrumstiltak
- Oppsetting av nye bomstasjonar

Etter 2. tertial er det ikkje meldt om betydelege avvik for prosjekta innanfor programområda.

Strekningsvise prosjekt utanom Bergen

Askøypakken (Askøy kommune)

I 2018 er det budsjettert med 123 mill. kr til prosjekt i Askøypakken. Strekningane Strømsnes – Hop og Lindhaugen – Slettebrekka er under bygging. Det same gjeld kollektivtiltaka Flagget og Grensedalen. I tillegg er fleire strekningar under planlegging og prosjektering. Prognosen for samla forbruk i 2018 er 122,2 mill. kr.

Bømlopakken (Bømlo kommune)

Det er budsjettert med 35 mill. kr til Bømlopakken i 2018. Prognosen for tiltaka i Bømlopakken viser at det i 2018 vil vere trong for løyving på knapt 45 mill. kr. Fylkesrådmannen tilrår at budsjettet vert auka med 9,3 mill. kr i samsvar med prognosen.

Stord vestsida (Stord og Fitjar kommunar)

Til prosjekt på Stord vestsida er det budsjettert med 25 mill. kr i 2018. Det er ikkje venta budsjettmessige avvik. Tiltak på strekninga Rimbareid og i Snikkarsvingen er under bygging. Delprosjekt i Fitjar sentrum er under prosjektering.

Kvammapakken (Kvam herad)

I budsjettet for 2018 er det sett av 16,3 mill. kr til avsluttande arbeid i pakken. I tillegg er bompengefinansieringa auka med 9 mill. kr slik at ein kunne auke sluttarbeida i pakken. Ein mindre delstrekning ved Laupsa er under bygging. Det er ikkje meldt om større avvik i 2018.

Nordhordlandspakken

Stortinget har godkjent Nordhordlandspakken som inneheld 19 prosjekt og tiltak på riks- og fylkesvegnettet i kommunane Lindås, Meland, Radøy, Fedje, Austrheim, Masfjorden og Modalen.

Samla økonomisk ramme for Nordhordlandspakken er om lag 1,5 mrd. kr (2017-kr). Innkrevjinga av bompengar kjem seinare i gang enn planlagd; truleg i oktober 2019. Prosjekta i pakken må difor i første omgang finansierast gjennom låneopptak som bompengeselskapet Ferde AS skal stå for. Det er budsjettert med 70,9 mill. kr i 2018. Førebels er det ikkje meldt om avvik for 2018.

Horsøy (Askøy kommune)

Den budsjetterte kostnadsramma for dette prosjektet er 100 mill. kr (2017-kr). Det er budsjettert med 10 mill. kr til prosjektet i 2018. Tiltak skal finansierast med ei kostnadsdeling mellom Askøy kommune/Schlumberger og fylkeskommunen. Statens vegvesen er i ferd med å få kostnadsoverslag for prosjektet. Fylkesrådmannen vil kome attende til prosjektet i budsjettet for 2019.

Kollektivterminal Voss (Voss kommune)

Det er budsjettert med 14,7 mill. kr som fylkeskommunen sin del av prosjektet i 2018. Det er ikkje venta avvik etter 2. tertial. Status er at ein er godt i gang med bygginga.

Strekingsvise prosjekt - rassikring

Furubergfossen bru (Kvinnherad kommune)

Budsjettet for bruprosjektet er 49,5 mill. kr i 2018. Status er som pr. 1. tertial at prosjektet er lyst ut og ein ventar på godkjenning av brukonstruksjonen. Grunnarbeidet er venta utført seint på hausten 2018. Framdrifta vil då verta seinare enn det som er føresett i budsjettet, og mindreforbruket i 2018 vert rekna til om lag 45 mill. kr. Mindreforbruket i 2018 vert nytta i 2019.

For dei andre rassikringsprosjekta i 2018 er den samla prognosen eit mindre budsjettmessig avvik. Dette dreier seg om tiltak i Mundheim, Kattedalen-Veravikjo, Lindehåla, Eitrheim, Vangdalsberget, Felevikja og Krokalandet.

Opprusting, fornying og mindre utbetringar

Det er samla budsjettert med tiltak for 330 mill. kr for desse postane. Det er svært mange prosjekt under arbeid innanfor kategoriane

- Tunneloppgradering
- Bruer og kaiar
- Forsterking
- Kollektiv
- Trafikksikring
- Gange og sykkel
- Miljø og service
- Grunnerverv
- Planprogram
- Planlegging

Etter 1. tertial vart det rapport om eit meirforbruk på opp mot 40 mill. kr på dette budsjettområdet. Pr. 2. tertial er årsprognosen eit meirforbruk på 7 mill. kr i 2018. Til dels er dette eit teknisk meirforbruk som skuldast prosjekt som vert ferdigstilte i 2018, men som hadde løyving som vart gjeven i 2017.

Bybanen

Byggetrinn 3, Lagunen – Flesland, vart opna for trafikk i august 2016. Siste etappe av byggjesteget til Flesland vart opna i april 2017, og det er sett av 50 mill. kr i 2018 til sluttoppgjær for denne strekningen.

For byggetrinn 4, Bergen Sentrum – Fyllingsdalen, er det sett av 570 mill. kr i 2018. Summen vart budsjettert før avtalen om Miljøløftet i Bergen vart sluttført. Det er no klart at staten skal dekke 50 % av kostnaden ved utbygginga. Den resterande halvdelene er føresett finansiert med bompengar. Styringsramme for denne strekninga er rekna til 7 100 mill. 2017-kr.

Status for prosjektet er at det pågår grunnverv, og innhenting av prisar til den største enkeltentreprisen; tunnel gjennom Løvsstakken og depot. Det pågår prekvalifisering for andre delar av prosjektet som gjeld områda Fløen, Kronstad og Mindemyren.

Det er pr. 2. tertial ikkje venta budsjettmessige avvik for byggesteg 3 eller 4 i 2018.

Kultur

Det er sett av 3 mill. kr til restaurering av verneverdige bygg i fylkeskommunal eige.

På Stend har ein prosjekt som pågår, medan det for Hjeltnes vidaregåande skule er slik at tidligare aktuelle bygg er overførte til kommunen.

Tannhelse

I budsjettet for 2018 er det sett av 20 mill. kr til ombygging og nybygging innan tannhelse. Aktuelle stadar for tiltak i 2018 er Lindås, Arna, Fjell og Nesttun. Avtalen om leige av lokale ved Øyrane torg i Arna vart godkjent i juni. I tillegg er det i gang prosessar knytt til Fjell og Fana. På Knarvik har prosjektet kome i gang. I 2018 vert det eit budsjettmessig mindreforbruk på 6 mill. kr.

Fylkesrådmannen rår til at mindreforbruket til nybygg/ombygging vert omdisponert til utstyr i tannhelsetenesta. Dette grunna i at fleire nye tannklinikkar treng utstyr.

Fellesfunksjonar

Fylkeshuset – ombygging og opprusting

Det er løyvd 2 mill. kr til ombygging og opprusting av fylkesbygget i 2018. Investeringane her vert halde på ei minimum med bakgrunn i den pågåande prosessen om nytt fylkeshus.

Sal av eigedom

Det er i budsjettet for 2018 lagt til grunn eit samla sal på 85 mill. kr. Så langt i år har ein mellom anna gjennomført sal av tidlegare Lønborg vgs, bygg ved Kvam vidaregåande skule avdeling Norheimsund, Etne vidaregåande skule avdeling Tesdal og bygg ved Hjeltnes vidaregåande skule. Vidare er Ibsens gt. 118 overdratt til Helse Bergen. Salsprosessar som er under veps gjeld delar av Hjeltnes, Garnesstølen, Stord, Meland, Melkeplassen og Etne vidaregåande skule – seksjon i Skakkesenteret.

Oppsummering investeringar

Under er tabell som summerer opp justeringane som vert foreslått i investeringsbudsjettet:

Tannhelsesektoren	
Tannklinikkar, lokale/ bygg	-6 000
Tannhelse, utstyr	6 000
Sum tannhelse	-
Samferdsel/ veg	
Terminalbygg	-4 000
Bussanlegg	-4 000
Bømlopakken	9 300
Sum investeringsutgifter	1 300
Finansiering	
Bruk av disp.fond (del av overskot frå 2017)	-53 500
Lån	52 200
Sum finansiering	-1 300

Budsjettet for investeringar vert samla auka med 1,3 mill. kr.

Som følgje av endringane som er foreslått i denne saka går budsjettet bruk av lån ned med 52,2 mill. kr.

Drift

Politiske organ

Det er ikkje venta vesentlege avvik frå budsjettet. Regionreforma medfører noko auka aktivitet. Dette vert delvis dekkja av statsmidlar, men noko må og dekkast over eige budsjett.

Økonomi og organisasjon

Ein reknar med at avdelinga vil halde budsjettet. Etter å ha teke sin del av effektivisering / innsparingstiltak, er det sannsynleg at avdelinga likevel vil vise innsparing i høve til budsjettet på om lag 1 mill. kr.

Effektivisering administrasjon

I rapporten etter 1. tertial nemnde fylkesrådmannen at ein var i gang med arbeidet med å fordele innsparingssummen på 15 mill. kr knytt til administrativ effektivisering som fylkestinget vedtok i budsjettet for 2018. Innsparingssummen vart førebels innarbeidd på ein samlekonto, medan ein kartla moglege måtar å dekke inn effektiviseringskravet på.

Fylkesrådmannen har hatt gjennomgang med avdelingsdirektørane og sett på effektiviseringstiltak. Det har gjennom fleire år vore gjennomført kostnadsreduksjonar i fylkesadministrasjonen, og arbeidet har difor vore krevjande ettersom ein god del av tiltaka kjem inn på personaltilhøve. Gjennomgangen har vore gjort under føresetnad av at ein så langt som mogeleg skulle unngå oppseiingar, og dette har ein lukkast med.

Effektiviseringstiltaka gjeld endra arbeidsmåtar, endringar i samband med naturleg avgang og elles personalmessige effektiviseringar i fylkesadministrasjonen. For 2018 kan om lag 5 mill. kr av innsparingssummen dekkast med bakgrunn i denne gjennomgangen. I og med at dei fleste endringane får verknad for deler av 2018, vil innsparingssummen vere høgare i 2019 og fylkesrådmannen vil ta omsyn til dette i budsjettarbeidet.

Utover summen på 5 mill. kr legg fylkesrådmannen til grunn at 5 mill. kr vert dekkja inn i opplæringssektoren, økonomi- og organisasjonsavdelinga og eigeidomsavdelinga. Resten av innsparinga – 5 mill. kr – legg fylkesrådmannen opp til å gjennomføre i siste kvartal når ein har oversyn over forbruket på

administrative postar. I budsjetta har det dei siste åra vore innarbeidd ein slik uspesifisert innsparingssum på 5 mill. kr, som har vore dekkja inn på denne måten mot slutten av året.

Fylkesrådmannen vil budsjettere med innsparingssum på 5 mill. kr også i budsjettet for 2019. I tillegg kjem som nemnt heilårsverknad av summen på 5 mill. kr som er nemnt ovanfor.

Lønsavsetjing/ pensjonskostnader

Siste prognose frå KLP over pensjonskostnader tilseier innsparing på 4 mill. kr i høve til budsjettet.

Opplæring

Prognosen for opplæringssektoren syner balanse i forhold til budsjettet. Dette er ei betring på 5 mill. kr i forhold til førre tertialrapportering.

For skulebudsjetta samla ser det ut til å gå mot budsjettoverskriding på 22 mill. kr. Om lag 9 mill. kr av meirforbruket vert dekkja ved overføringar frå driftsfond ved skulane. Samla sett er difor prognosen for dei vidaregåande skulane om lag 13 mill. kr i meirforbruk. Dette avviket er uendra frå rapportering pr. 1 tertial. Det er ulike årsaker på kvar skule til dette budsjettavviket.

Utover budsjettoverskridinga på skulane er det prognose om 13 mill. kr i mindreforbruk på andre postar i opplæringsbudsjettet. Mellom anna gjeld auka inntekter privatisteksamen og innafør gjesteelevordninga.

Fylkesrådmannen følger kostnadsutviklinga innan opplæringssektoren med stor merksemd. Avdelinga er særskild viktig for totaløkonomien, og det er avgjerande å ha kontroll med kostnadsutviklinga i opplæringssektoren. For å sikre framleis positiv utvikling er det viktig å halde fram med eit sterkt økonomifokus for alle einingar i opplæringssektoren

Tannhelsetenesta

For tannhelsesektoren er tala betre enn på tilsvarende tidspunkt i 2017. I fjor hadde tannhelse ein årsprognose på 10 mill. kr i negativt budsjettavvik på same tidspunkt. Prognosen no er at tannhelse vil oppnå balanse i 2018. Hovudgrunnar til at ein har gått i rett retning er eit sterkare fokus på økonomi, og oppseiing av lønnsavtalar (bonus- og provisjonsavtalar). Dette har redusert kostnadsnivået samanlikna med tidlegare år.

På klinikknivå ligg dei aller fleste klinikkane an til å halde budsjettet. Ved nokre særskilde klinikkar er det likevel negative budsjettavvik grunna ein større nedgang i pasientinntektene. Fylkesrådmannen vil ha merksemd mot pasientinntektene, og ser behovet for tiltak om det ved særskilde klinikkar er monaleg nedgang i pasientinntekter og produksjon.

TkVest/Hordaland er framleis den eininga som har størst økonomiske utfordringar. Trass i budsjettstyrkingar dei siste åra ligg sentret an til større meirforbruk også i 2018.

Regional utvikling

Det er framleis god budsjettkontroll i avdelinga og Regionalavdelinga rapporterer om prognose i samsvar med budsjettet som det mest sannsynlege resultatet for 2018.

Konsesjonskraftinntekter

Etter 1. tertial vart det rapportert om eit negativt budsjettavvik på 12 mill. kr. Kraftprisane har vore høge gjennom sommaren. Dette gjev eit positivt utslag for den delen av kraftvolumet som vert selt i spotmarknaden. Prognosen kan no setjast ned til ein svikt på 9 mill. kr i høve til budsjettet.

Samferdsel

Fylkesvegvedlikehald

Statens vegvesen meldte inn ein årsprognose pr.1 tertial som tilsa eit meirforbruk på 34 mill. kr. Prognosen hang saman med den strenge vinteren; mange snøfallsdagar som har generert mykje brøyting og strøing. Inngåtte kontraktar er basert på erfaringstall frå normalår. I tillegg har det gått stein- og jordras som vil krevje ressursar som ikkje er omfatta av det som ligg inne i driftskontraktane.

Pr 2. tertial er tala meir sikre, og tertialrapporten til regionvegsjefen viser at meirkostnaden i 2018 vert høgare enn det ein har rekna med før. Auken skuldast kostnadar ved opprydding og istandsetjing av raspunkt. Samla overskriding for 2018 på vegvedlikehaldet, medrekna rasoppdyddingane, er no stipulert til 65 mill. kr – om lag 30 mill. kr meir enn prognosen etter 1 tertial. Kostnaden med rasoppdyddingsarbeidet var då ikkje kjend.

I tillegg til meirkostnaden på vedlikehaldsbudsjettet på 30 mill. kr kjem kostnad med oppgraderingsarbeid / større istandsetjingsarbeid på 10 mill. kr som vert dekkja over investeringsbudsjettet.

Statens vegvesen har i brev av 18. juni 2018 meldt om utbetaling av statstilskot for rassikring i Hordaland. Bakgrunnen for utbetalinga er ordninga med øyremerka statstilskotet til rassikring på fylkesvegane. I brevet vert det meldt om overføring av statstilskot på 53,5 mill. kr.

Størsteparten av utbetalinga – 51,5 mill. kr – gjeld tunnelprosjektet på fv. 7 Lussandberget. Dette prosjektet vart ferdigstilt med fylkeskommunale midlar i og med at dei statlege løyvingane tidlegare år ikkje var tilstrekkelege til å fullfinansiere dei to store tunnelprosjekta i Hardanger – Haukanesberget og Lussandberget. Dei statlege løyvingane er på denne måten komen «i takt» med prosjekta som er gjennomførte i Hordaland.

Fylkesrådmannen vil tilrå at om lag halvparten av desse midlane – 26 mill. kr – vert nytta til å dekke deler av oppryddingskostnadene som er nemnde over. Restsummen av den statlege løyvinga – om lag 25 mill. kr – vil fylkesrådmannen kome attende til i budsjettet for 2019.

Prognosen for 2018 for vegvedlikehaldet vert etter dette slik:

Overskriding	65 mill. kr
Rassikringsmidlar	- 26 mill. kr
Årsprognose pr. 2. tertial	39 mill. kr

Kollektivtransport

Skyss melder om prognose lik balanse i drifta ved utgangen av året. Positive moment for kollektivområdet er at talet på reisande framleis er aukande og at inntektene er høgare enn førre år. Inntektene er no om lag på budsjettert nivå; noko som gjev ein god vekst i inntektene, samanlikna med i fjor.

Endra sonetakststruktur vart sett i verk frå 1. august. Det ser ut for at inntektene er i samsvar med budsjettet også for denne endringa. Det er likevel for tidleg å slå fast kva utslag ein får i passasjertal og inntekter etter berre ein månad med ny struktur, men så langt ser det altså ut for at inntektsbortfallet som følgje av takstsonereduksjonen er som venta.

Det er sett i verk auka tiltak mot reisande som ikkje betalar – såkalla inntektssikring. Dette er grunna i at delen av reisande som ikkje betalar er på eit nivå som gjev stort inntektstap for fylkeskommunen på årsbasis.

Fylkestinget vedtok i budsjettet å styrke ruteproduksjonen i region Vest, i Sunnhordland/Hardanger/Voss og i Bergen. Så langt er det sett i gang nye ekspressbussavgangar på strekninga Strame – Sandsli av desse tiltaka.

Fylkestinget la til grunn at Hordaland fylkeskommune ville få 10 mill. kr i auka belønningsmidlar. Det viser seg at auken i belønningsmidlane som Stortinget vedtok, var tiltenkt byområde som enno ikkje har inngått byvekstavtalar. Fylkesrådmannen har med bakgrunn i dette ikkje sett i verk auka ruteproduksjon i Bergen. I møte 15. august 2018 i Utval for miljø og samferdsel, som svar på eit innsendt spørsmål, nemnde fylkesrådmannen at ein vil kome attende til dette punktet i budsjettet for 2019.

Det er framleis mange moment med grad av økonomisk uvisse, men ein vurderer det som mest sannsynleg at ein ved slutten av året får eit positivt budsjettavvik. Av større usikre moment ein har fokus på er effekten av innføringa av nye takstsoner frå 1. august, verknaden på kontraktkostnadane grunna endring i oljepris, og kostnadar knytt til skuleskyss.

Totalt samferdselsektoren

Med negativt avvik for fylkesvegvedlikehald på 39 mill. kr og balanse meldt for kollektivtransporten, vert prognosen pr. 2. tertial for samferdselsområdet eit negativt avvik på 39 mill. kr samanlikna med budsjett.

Kultur og idrett

Kultur og idrettsavdelinga rapporterer om prognose som er i samsvar med budsjett. Kultur- og idrettsavdelinga har store delar av utgiftene knytt til løyvingar som er tildelt sektoren og inntektene er relativt stabile. Det er difor også i år relativt liten usikkerheit knytt til prognosen for kultur og idrett, sjølv om avdelinga melder om noko usikkerheit knytt til inntekter for arkeologisk registrering.

Eigedom

Årsprognosen for 2018 syner mindreforbruk på 4 mill. kr i høve til budsjett. Dette er det same som vart rapportert i førre tertial. Det positive avviket skuldast optimalisering av reinhaldsressursar, lågare forsikringskostnader og mindre vedlikehaldskostnader ved Fylkeshuset. Sjølv om det er positive og negative risikofaktorar i tertialrapporten for eigedomsavdelinga, er det mogleg at den gode drifta skal gje enda betre utvikling når året er omme.

Skatt, rammetilskot og havbruksfond

Det er to tilhøve som er avgjerande for korleis resultatet på skatteområdet vert for HFK. Det fyrste er om skatteoverslaget som vert sett av departementet for 2018 slår til. Det andre er korleis det faktiske skattenivået til HFK er samanlikna med gjennomsnittet av alle fylkeskommunar.

Pr august er situasjonen at førebelse tal syner at skatteinngangen har vist ein svikt i høve til budsjettet nivå. Skatteutjamninga mellom fylka gjer at det negative budsjettavviket pr. 2. tertialvil vere i storleiken 15-20 mill. kr. Med same utvikling vidare ut året vil det verte eit negativt budsjettavvik på skattekapitlet. Dette vil vere i tråd med at skatteoverslaget i revidert nasjonalbudsjett for 2018 som samla vart sett ned med 110 mill. kr for alle fylkeskommunane. Det er framleis stor uvisse knytt til skatteoverslaget ettersom det også er mange signal for 2018 som kan gje positive utslag på skatteinngangen. Det gjer at fylkesrådmannen held på prognosen på skattekapitlet på 10 mill. kr i negativt budsjettavvik.

Havbruksfond

Stortinget har oppretta Havbruksfondet. Midlane i fondet kjem frå vederlaget oppdrettsselskap betalar for løyve til auka produksjon og frå sal av nye konsesjonar. Inntektene i fondet skal delast; der 70 % går til kommunane og 10 % til fylkeskommunane. Resten – 20 % – går til staten.

Hausten 2018 er det venta at midlane frå fondet vert utdelt. Overslag tyder på at Hordaland fylkeskommune kan få vel 57 mill. kr frå Havbruksfondet. Utbetaling av midlar frå fondet er venta annakvart år framover, men storleiken på tilskotet til Vestland fylkeskommune for 2020 er ikkje kjent. Fylkesrådmannen meiner difor ein i stor grad må sjå på desse midlane som eingongsinntekter slik at dei ikkje automatisk går inn i den vanlege drifta. Fylkesrådmannen vil koma attende med ein gjennomgang av ordninga i budsjettet for 2019.

Renter og avdrag

Det er venta innsparing i renteutgifter på om lag 5 mill. kr. I tillegg kjem auka inntekter på nær 10 mill. kr som følgje av at rentesatsen for rentekompensasjonsordningane er auka frå 1 % til 1,5 %. Samla innsparing er venta å verte om lag 15 mill. kr.

Oppsummering

Under er oversyn over prognosen for dei ulike områda oppsummert:

	mill. kr
Politiske organ, økonomi og admin.	1
Pensjon/ lønsavsetjing	4
Opplæring	0
Tannhelse	0
Regional utvikling	0
Kraftinntekter	- 9
Samferdsel	- 39
Kultur og idrett	0
Eigedom	4
Skatt og rammetilskot	-10
Renter og avdrag	15
TOTAL	- 34

Tertialrapporten etter 2. tertial 2018 viser prognose om eit negativt budsjettavvik på 34 mill. kr ved utgangen av året. Som oversikta syner er overskridingane som medverkar til den negative prognosen samferdsel (vegvedlikehald), kraftinntekter og skatt.

Risikovurdering

Fylkesrådmannen har gjennomgangar av den økonomiske stoda med kvar avdelingsdirektør kvartalsvis. Her rapporterer avdelingane om den økonomiske situasjonen, og tek opp moment som har risiko for budsjettavvik.

Fylkesrådmannen vurderer at det er størst risiko for budsjettavvik innan følgjande område; driftskostnadar på fylkesvegane, dei økonomiske resultatane for skulane og kollektivtrafikkinntektene. Økonomien innanfor desse tre områda er så stor at det ikkje skal store prosentvis avvik til før det er snakk om store summer. Kraftinntekter og skatteinngang er og område som har risiko for avvik, og som ein må følgja med særskilt merksemd.

Tannhelsesektoren er ein sektor med eit relativt sett lite nettobudsjett samanlikna med opplæring og samferdsel. Likevel har sektoren dei siste åra hatt store budsjettavvik, men så langt i 2018 har sektoren meldt om budsjettbalanse. Likevel vil fylkesrådmannen ha fokus på tannhelse på slutten av 2018. Særskilt gjeld det pasientinntektene, og at desse ikkje går for mykje ned. Resultatet av forhandlingane om ein ny resultatbasert incentivantale vil også kunne spele inn på slutten av året.

Innanfor avdelingane regional utvikling, kultur- og idrett og økonomi- og organisasjon er det lite sannsynleg med betydelege avvik i negativ retning.

Etter 2. tertial er prognosen for opplæringssektoren balanse. Utover risiko for overskridingar på ein skule, så melder fylkesdirektør for opplæring at det er størst risiko for negative bidrag til sektoren sitt resultat når det gjeld fylkessamanslåingskostnader, privatistar, gjesteelevar og fagopplæringsområdet.

For samferdselsektoren er det eit stort negativt moment pr. 2. tertial; fylkesvegvedlikehaldet. Her vart det allereie pr. 1. tertial meldt om eit stort overforbruk. Meirforbruket er no stipulert til om lag 65 mill. kr. Ved bruk av rassikringsmidlar så vil det budsjettmessige avviket kunne koma ned i 39 mill. kr. Innan kollektivtransporten er det viktig å følgje opp arbeidet som går på inntektssikring. Grunnen til det er at delen av reisande som ikkje betalar er på eit nivå som gjev fylkeskommunen eit stort inntektstap på årsbasis.

Med høg lånegjeld er rentekapitlet viktig å ha kontroll over. Som tidlegare år har HFK god kontroll på dette området, og det er så langt liten risiko for overskridingar og høgare rentekostnader enn det ein har rekna med i budsjettet. Sjølv med signal om rentehevingar på slutten av året, så er risikoen for overskridingar liten; m.a. gjennom fastrenteavtalar som dempar konsekvensen av renteendringar.

Budsjettmål og målepunkt

I samband med budsjettarbeidet for 2018 tok fylkesrådmannen inn avdelingsvise budsjettmål som ein skal følgje opp gjennom tertialrapporteringa til fylkestinget. Fylkesrådmannen er nøgd med innrettinga av rapporteringa. Den er i større grad enn før tilpassa avdelingane sin eigenart, og ulikt fokus når det gjeld drift og tenesteyting opp mot strategi- og planleggingsarbeid. Rapporteringa frå avdelingane til fylkesrådmannen gjennom Visma Enterprise har vist at ein har mykje å vinna etter kvart som ein utnyttar systemet.

Som vedlegg til tertialrapporten er detaljerte tabellar med status for korleis avdelingane ligg an i høve til måloppnåing i 2018. Dersom ein går gjennom statusen, så syner rapportane frå avdelingane at HFK ligg godt an i høve til å nå dei fleste måla som vart sett i budsjettet. Ein god utvikling i høve til resultat er at tala for sjukefråvær for mange einingar er låge. Det er særst positivt med eit lågt sjukefråvær, særleg med tanke på alle endringsprosessane ein er inne i.

Økonomistyring

Det nye økonomisystemet Visma har vorte teke i bruk i den kvartalsvise rapporteringa frå avdelingsdirektørane til fylkesrådmannen. Dette inneber at kvar eining må rapportere status for kvartalet og ein årsprognose i Visma til fylkesrådmannen. Dette gjev fylkesrådmannen informasjon, og gjer det mogeleg å følgje budsjettstyringa tettare. Frå mai 2018 vert Visma ytterlegare utvida ved at fylkeskommunen tek i bruk eit BI-system (business intelligence) som er eit hjelpeverktøy for leiarar på økonomiområdet. Dette har vore godt motteke av mange leiare og det er planlagt at i løpet av hausten vil omlag 150 leiarar i fylkeskommunen få tilgang til BI-systemet. BI-systemet gjer leiarane på ulike nivå oversikt over viktige nøkkeltal på ein enkel måte.

Fylkesrådmannen er nøgd med det økonomiske rapporteringsarbeidet ved einingane, mellom anna ved skulane, og vonar at innføringa og tilgangen til BI-systemet vil gje enda betre økonomisk styring og kontroll.

Tabell

Under er ein meir detaljert oppstilling med både rekneskapstal og prognosetal. Den syner eit prognostisert negativt avvik på 34 mill. kr samanlikna med budsjett for 2018. Tabellen viser også forbruk i % så langt i 2018. Til samanlikning er forbruket pr. 2. tertial 2017 teke med.

	Rekneskap aug. 2018	Årsbudsjett	Forbruk i % av årsbud	Prognose avvik	Prognose april	Rekneskap aug. 2017
Politisk, kontroll, fylkesrådm.						
Kostnader:	54 372	62 163	87,5 %			49 171
Inntekter:	-4 214	-3 038	138,7 %			-3 618
Netto	50 158	59 125	84,8 %	0	0	45 553
Eigedom						
Kostnader:	205 295	324 339	63,3 %			170 511
Inntekter:	-54 686	-46 794	116,9 %			-42 008
Netto	150 608	277 545	54,3 %	4 000	4 000	128 503
Økonomi- og organisasjonsavd.						
Kostnader:	125 930	200 341	62,9 %			104 717
Inntekter:	-12 392	-12 850	96,4 %			-11 446
Netto	113 539	187 491	60,6 %	1 000	0	93 272
Regional utvikling						
Kostnader:	119 846	205 271	58,4 %			186 194
Inntekter:	-86 833	-104 950	82,7 %			-96 166
Netto	33 014	100 321	32,9 %	0	0	90 028
Samferdsel						
Kostnader:	2 122 524	3 372 201	62,9 %			1 936 950
Inntekter:	-935 892	-1 346 820	69,5 %			-828 644
Netto	1 186 632	2 025 381	58,6 %	-39 000	-34 000	1 108 306
Kultur og idrett						
Kostnader:	225 836	462 292	48,9 %			242 428
Inntekter:	-257 130	-247 827	103,8 %			-172 446
Netto	-31 294	214 465	-14,6 %	0	0	69 983
Tannhelse						
Kostnader:	211 343	295 560	71,5 %			216 709
Inntekter:	-85 218	-85 790	99,3 %			-89 083
Netto	126 125	209 770	60,1 %	0	0	127 625
Opplæring						
Kostnader:	1 851 093	3 026 512	61,2 %			1 919 764
Inntekter:	-391 278	-404 817	96,7 %			-274 999
Netto	1 459 815	2 621 696	55,7 %	0	-5 000	1 644 765
Skatt og rammetilskot						
Inntekter:	-4 232 919	-6 477 415	65,3 %			-4 178 863
Netto	-4 232 919	-6 477 415	65,3 %	- 10 000	-10 000	-4 178 863

Renter og avdrag						
Kostnader:	654 757	809 400	80,9 %			118 378
Inntekter:	-63 348	-31 900	198,6 %			-24 178
Netto	591 409	777 500	76,1 %	15 000	10 000	94 200
Kraftinntekter						
Kostnader:	32 462	50 000	64,9 %			31 388
Inntekter:	-73 592	-126 500	58,2 %			-84 065
Netto	-41 129	-76 500	53,8 %	-9 000	-12 000	-52 677
Andre postar						
Kostnader:	106 986	194 437	55,0 %			160 322
Inntekter:	-213 535	-113 835	187,6 %			-245 055
Netto	-106 550	80 602	-132,2 %	4 000	7 000	-84 733
NETTO FYLKET TOTALT	-700 592	-20		-34 000	-40 000	-914 039

Saksprotokoll i fylkestinget - 02.- 03.10.2018

Røysting

Innstillinga vart samrøystes vedteken.

Vedtak

1. Fylkestinget tek tertialrapporten til orientering.
2. Budsjettet for 2018 vert endra slik:
 - a) Drift: Det vert ikkje gjort endringar i driftsbudsjettet.
 - b) Investering:

				Meirutg./	Mindreutg./
Art	Stad	Prosjekt	Tekst	mindreinnt.	meirinnt.
02300	778 020 00	01999	Tannklinikkar, lokale/ bygg		6 000
02000	500 300 00	08050	Tannhelse, utstyr	6 000	
02300	300 270 00	00013	Terminalbygg, Kollektiv		4 000
02382	300 270 00	00002	Bussanlegg, Askøy		4 000
02351	300 420 00	07602	Bømlopakken	9 300	
09100	790 100 00	09981	Lån	52 200	
09400	790 100 00	09981	Bruk av disp.fond (oversk. 2017)		53 500
				67 500	67 500

Vedlegg 1: Status for avdelingsvise resultatmål i budsjett 2018 pr. 2. tertial:

Under er tabellar for dei avdelingsvise budsjettmåla, og korleis ein ligg an i høve til å oppnå desse i 2018.

Opplæringsavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per 2.tertial 2018 (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
1. Opplæringsavdelinga skal setje regional kompetanseutvikling på dagsorden og ruste innbyggjarane i Hordaland til å møte framtidige kompetansebehov	Tilby vaksne med rett til vgs framtidsretta vidaregåande opplæringstilbod	80% av deltakarane i vaskenopplæring gjennomfører.	Arbeid etter plan	80% av deltakarane i vaskenopplæring gjennomfører.
2. Opplæringsavdelinga skal utvikle og sikre utdanningstilbod som er kjenneteikna av heilskap, kvalitet, teneleg organisering og som svarar på behova i arbeids- og næringsliv.	Sikre at utdanningstilboda samsvarer med behova i næringslivet.	50% av elevar vel yrkesfag.	Tal for skuleåret 18/19 er under arbeid.	Auke andel elevar som vel yrkesfag med 5%.
		Redusere overkapasitet i elevplassar ihht. vedtak i skulebruksplanen.		Auke andel elevar som får læreplanar.
	Gjennomføre tiltak i SBP som sikrer teneleg organisering.			Redusere overkapasitet elevplassar ihht. vedtak i skulebruksplanen.
3. Opplæringsavdelinga skal bidra til at elevane og lærlingane utviklar kunnskap, dugleik og haldningar som gjer at dei kan meistre liv sine og delta i arbeid og felleskap i samfunnet.	Vi skal styrke skulane sin implementeringskompetanse ved å profesjonalisere arbeidet med å gjere opplæringa relevant og yrkesretta.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) normert tid. YF: 38,5% Studieforb. fag: 76,0%		Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) normert tid: YF: 41,0% Studieforb. fag: 80,0%

	Vi skal arbeide systematisk for å sikre eit trygt og helsefremmjande skulemiljø.	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) 5 år etter oppstart. Yrkesfag: 59 % Studieføreb.fag: 87 %	Arbeid etter plan	Andel elevar som fullfører vgs (består vgs) 5 år etter oppstart. Yrkesfag: 62 % Studieføreb.fag: 90 %
		Andel elevar som sluttar i vgs: Yrkesfag 7,0 % Studieføreb.fag 4,0 %		Andel elevar som sluttar i vgs: Yrkesfag 5,5% Studieføreb.fag 3,0%
		Elevar utan vurderingsgrunnlag (IV): IV-i minst eit fag. Yrkesfag: 4,5% Studieføreb.fag: 2,5 %		Elevar utan vurderingsgrunnlag (IV): IV-i minst eit fag. Yrkesfag: 3,0% Studieføreb.fag: 0,5 %
		Herav IV i kun eit fag: Yrkesfag: 1,5% Studieføreb.fag: 1,0%		Herav IV i kun eit fag: Yrkesfag: 1,0% Studieføreb.fag: 0,5%
		Halde fråværstala låge: (median-verdiar): Yrkesfag: 3 dagar, 6 timar Studieføreb.fag: 3 dagar, 9 timar		Halde fråværstala låge: (median-verdiar): Yrkesfag: 3 dagar, 6 timar Studieføreb.fag: 3 dagar, 9 timar.

Samferdselsavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
1. Samferdsel skal fremje regionale interesser i dialog med kommunane og andre viktige aktørar innan samferdselsområdet.	Arbeide for å auke statlege løyvingar til å dekkje etterslepet på fylkesvegnettet	Førebuande NTP arbeid, KS	M.a. delteke på høyring i Stortinget.	Fått innarbeidd eigen post i NTP for å ta att vedlikehaldsetterslepet.

	Arbeide for å auke dei statlege løyvingane til rassikring og oppgradering av tunnellar på fylkesvegane som følgje av tunnelsikkerheitsfor- skrifta.	Førebuande NTP arbeid, KS.	Ser ut til at staten kuttar ut tilskota til fylkeskommunane til tunneloppgradering.	Fått auka løyvingar i høve til 2018.
	Arbeide for betre grunnfinansiering for kollektivtransporten.	Sikre driftsmiddel i miljøløftet	Det vert lagt til grunn at auka beløningsmidlar til kollektivtrafikken i Bergen vert tema ved reforhandling av avtalen,.	Sikre driftsmiddel til ferje som ikkje går ut over øvrig kollektivtrafikk
2. Samferdsel skal medverke til å sikre mobilitetsbehovet ved å vidareutvikle og forvalte eit føreseieleg, sikkert, miljøvenleg og framtidsretta transport-system.	Prioritere utbygging av gang- og sykkelvegnettet rundt viktige målpunkt for barn og unge, samt eit samanhengande sykkelvegnett rundt regionale knutepunkt	6 km ny g/s veg	Så langt i år 3,51 km	6 km ny g/s veg
	Vidareføre arbeidet med trafiksikre kommunar	2 godkjente kommunar	Sund kommune er godkjent i år	2 godkjente kommunar

3. Samferdsel skal forvalte og utvikle fylkesvegnettet med vekt på stan- dardheving og klimatilpassa drift og vedlikehald	Ny kontrakt med miljøløysing for båtsambanda Kleppestø–Bergen og Knarvik–Frekhaug–Bergen.	Førebuande arbeid med ny kontrakt.	Planlegging er i rute, men finansiering er ikkje på plass. Kan bli tema i reforhandling av byvekstavtalen.	Iverksetje ny kontrakt med miljøvenleg snøggbåt på sambanda.
	Stille miljøkrav til teknologi og drivstoff i nye bussanbod	Førebuande arbeid med ny kontrakt.	Planlegging er i rute i tråd med temaplan for låg- og nullutslepp, men finansiering til slike tiltak i anbod for Bergen sør, nord og sentrum er ikkje fullt ut avklara.	
	Prioritere vedlikehald og utbetring framfor nybygging	80 km dekkeleggjing	Løyvinga for 2018 vil dekkja om lag 105 km.	100 km dekkeleggjing
	Etablere ein planreservere for prioriterte prosjekt	Fylgja opp handlingspro- grammet i RTP	Er under arbeid.	Tilstrekkeleg planreserve for rassikring og øvrig oppgradering er etablert
	4.Samferdsel skal arbeide for at veksten i persontrafikk i bergensområdet skal skje ved hjelp av gange, sykkel og kollektivtrafikk	Utvikle og styrke kollektivtilbodet for fleire reisande	3,5% vekst i talet på påstigande	Målet for 2018 oppnådd

	Følgje opp strategi for innfartsparkering for bil og sykkel	3485 bilplassar	Målet for 2018 er oppfylt.	4170 bilplassar
--	---	-----------------	----------------------------	-----------------

Tannhelseavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
1. Tannhelsetenesta skal sikre likeverdige tilbod til alle innbyggjarar i Hordaland	I 2018 startar arbeidet å samordna drifta av tannhelsetenesta i Sogn & Fjordane og Hordaland	Betre måltal for tannhelse på nøkkelårskull (3-, 5-, 12-, 15- og 18-åringar). Betre måltal for dekningsgrad i dei lovpålagte gruppene (tal personar som tar imot tilbodet). Sjå tabell under for nærare informasjon.	Måltall for tannhelse og dekningsgrad blir ikke rapportert for hvert kvartal – kun for hvert år. Arbeidet pågår i samsvar med plan	Betre måltal for tannhelse på nøkkelårskull (3-, 5-, 12-, 15- og 18-åringar)

	Faglege og administrative rutinar og samordning av drift Revidere samarbeidsavtalar med alle kommunar i Hordaland			Betre måltal for dekningsgrad i dei lovpålagte gruppene (tal personar som tar imot tilbodet)
2. Tannhelsetenesta skal sikre gode fagmiljø på moderne tannklinikkar	Gjennomføra den vedtekne klinikkstrukturplanen Utarbeide ein opplærings- og kompetanseplan for tannhelsetenesta	Starte arbeidet med ny tannklinik i Indre Arna. Opplæring/ kurs for tilsette vert i større grad halden av egne. sspesialister. til detaljerte resultatmål som	Bygging av ny tannklinik i Arna starter i oktober 2018.08.29	Oppretthalde framdrifta i den vedtekne klinikkplanen.
3. Tannhelsetenesta skal gje eit godt spesialisttilbod og vere pådrivar for forskning i tannhelsetenesta	Arbeide for å få tilsett oral kirurg Utarbeide forskningsstrategi for TkVest/Hordaland	Rekruttere og stabilisere spesialistbemanning Ei doktorgradsavhandling kvart år	Arbeidet pågår i samsvar med plan. Stipendiat Ingfrdi Vaksdal Brattabø disputerte for PhD-grad i april 2018	Innflytting i nye areal – Hel- secampus Årstadvollen Ei doktorgradsavhandling kvart år.
4. Tannhelsetenesta skal ha fokus på førebyggjande arbeid og på den måten bidra til betre folkehelse	Tannhelsetenesta skal bli «gode på tall» - dvs utveks-le tann- helsedata på grunnkrets til alle kommunar/bydelar	Signere reviderte samarbeids-avtalar med alle kommunar i Hordaland.	Arbeidet pågår i samsvar med plan	SSamarbeidet med kommune- helsetenesta er så godt at ingen kommunar søker om å få overta DOT i sin commune.

Regionalavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per 2.tertial 2018 (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
-----	--------	------------------	---	------------------

	Styrke samordning av offentleg verksemd i regionsenter	Samarbeidsprosjekt med tilskot frå HFK mellom anna HNH/partnarskap i fire regionsenter	Tilskot til prosjekt i 7 regionsenter	Samarbeidsprosjekt med tilskot frå HFK mellom anna HNH/partnarskapsmidlar i alle regionsenter
	Samarbeide med kommunane om gjennomføring av Regional areal- og transportplan for bergensområdet	Folketalsvekst i 6 regionsenter	Folketalsvekst i 7 regionsenter frå 2 kv 2017 til 2 kv 2018	Folketalsvekst i alle regionsenter
		Etablere avtalar om byvekst i kommunane i bergensområdet	Forhandlingar er starta.	Gjennomføre tiltak i alle regionsenterkommunane rundt Bergen i samsvar med regional plan.
1. Regionalavdelinga skal medverke til ei heilskapleg og berekraftig utvikling og ressursforvaltning gjennom handlingsretta planer.	Kvalifisere for største tilskotssum i den nasjonale satsinga «Program for folkehelse i kommunane»	Kvalifisere for 10 millionar kr og skape gode prosjekt for kommunane	Søkt og fått tilsegn om 6 mill årleg over 6 år	Samla tilskotssum etter fire år: 40 millionar kr som vort vidarefordelt til samarbeidskommunar
	Auka bistand til kommunane sitt klimaarbeid gjennom ny tilskotsordning	Ny tilskotsordning for klimaarbeid i kommunane. Minst to samlingar for kommunane om kommunalt klimaarbeid.	Søknadutlysing er ute med frist 1.juni. Første samling arrangert og andre samling er planlagt.	Fylkeskommunen har dedikerte kontaktpersonar i alle kommunane i fylket. Kommunane i fylket leverer mange gode søknadar til nasjonale tilskotsordningar og er deltakarar i nyskapande prosjekt på klimafeltet.
	Fordele tilskot til normal- og hurtiglading og etablere to hydrogenfyllestasjoner	Hordaland skal ha hurtigladestasjonar i alle kommunar i fylket med unntak av Fedje. 1 hurtigladar pr 100 elbil i fylket. Minst 11 % av personbilparken skal være elektrisk pr 31.12.18.	10 % andel elektrisk passerast nå, i rute til over 11 %. Førebur ny hurtigladeutlysing innan september.	Hordaland skal ha landets høgaste tal hurtigladestasjonar og vere verdensleiande region for overgang til nullutslippkøyretøy. 1 hurtigladar pr 100 elbil i fylket. Minst 25 % av bilparken elektrisk.
	Følgje opp at sektormyndigheitar og kommunar utførar tiltaka i det regionale Tiltaksprogrammet for vassregion Hordaland.	Reinare vatn og god økologisk status i vassførekomstande	Ulike sektormynde jobbar med vassforvaltingsplanen	At vassførekomstandane med moderat og dårleg økologisk status når minst god status med unntak av vassførekomstandane som har fått utsett frist.
	Sikre nok og rett areal til havbruk i kommuneplanar i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar.	Nok og rett areal til havbruk i nye kommuneplanar for sjøareal i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar	Leverer innspel/innstillingar til kommuneplanar	Nok og rett areal til havbruk i alle kommuneplanar for sjøareal i samsvar med fylkeskommunen sitt ansvar etter akvakulturlova og regionale planar
	Styrke samarbeidet basert på dei nye partnarskapsavtalane med næringsutviklingsaktørane.		Alle avtalane er inngått og vi utviklar samarbeidet med alle partnarane.	
2. Regionalavdelinga skal medverke til eit robust og framtidsetta næringsliv.	Pilotprosjekt for betre koordinering av statlege og regionale verkemiddel i nytt Vestland		Sogn og Fjordane fylkeskommune held kontakten med KMD	Tal aktørar som har sett i gang aktivitetar innan omstilling og innovasjon med støtte frå Regionalavdelinga: 150

		Tal aktørar som har sett i gang aktivitetar innan omstilling, entreprenørskap og innovasjon med støtte frå Regionalavdelinga: 50	RFF: 19 bedrifter/kommunar HNH: Det er gitt tilsagn til 26 ulike prosjekt som innbefattar meir enn 40 ulike aktørar.	Vekst i talet på arbeidsplassar i privat sektor på 5 % samanlikna med 2016
	Sikre utbygging av kjernenett/mørk fiber i Hordaland gjennom ny nasjonal støtteordning		Midlane blir utlyst senere i år, vi har arbeidet frem minst en konkret søknad som sendes inn.	
		Vekst i talet på arbeidsplassar i privat sektor på 2 % samanlikna med 2016	0,5 % vekst i tal arbeidsplassar i privat sektor frå 4. kvartal 2016 til 4. kvartal 2017	
	Øymerke prosjektmidlar til grøn konkurransekraft			Eit sterkt Vestland fylke med monaleg større forvaltingsoppgåver innan nærings- og samfunnsutvikling
	Omstillingsutvalet vil prioritere å styrke næringslivet sin grønne/bærekraftige konkurransekraft		Tre av ni prosjekt som er løyvd frå omstillingsmidlane er innan grøn og berekraftig konkurransekraft – 3 millionar kroner. Av HNH sine grønne konkurransekraftmidlar er det gitt tre tilsagn på 750 000 kroner. I gjeldande Omstillingsstrategi, som er styrande for verkemiddelbruken, er dette særskilt prioritert.	
	Vidareføre Invest in Bergen.	Minst tre nye etableringar i Hordaland i perioden med bistand frå Invest in Bergen	Tre etableringar per første tertial, ihv Bergen, Vaksdal og Gulen	Utvide Etablerarsenteret og Invest in Bergen til å omfatte alle kommunane i Hordaland. Minst ei ny statleg etablering
				Minst 12 nye bedriftetableringar i perioden, herunder eitt datasenter
3. Regionalavdelinga skal, internt i HFK og ut mot kommunane i Hordaland, bidra til god kunnskaps- og kompetanseutvikling som over tid skal tene heile Hordalandssamfunnet			Per 30.04.18:	Totalt fem karrieresenter i fylket – to
	Etablere tre karrieresenter i Hordaland	480 unike brukarar av rettleiingsteneste	420 unike brukarar	Nye etablert

		1100 karrieresamtalar	780 karrieresamtalar	
				800 unike brukarar av rettleiingsteneste 1800 karrieresamtalar
	Gjennomføre ein Smart spesialiseringsanalyse		Ein smart spesialiseringsanalyse er under utarbeiding av Mohn-senteret/IRIS.	Verdiskaping og sysselsetting i definerte vekstnæringar
	Planlegge og søke finansiering for Interreg-prosjektet RIGHT.	Godkjent prosjektsøknad	Prosjektsøknad godkjent juni 2018	
	Iverksetje MobiForsk i Hordaland.	30 nye bedrifter som satsar på forskingsbasert innovasjon	Kompetansemekla med om lag 50 unike bedrifter 7 søknader Flest relevante søknadsfristar er i september-oktober	60 nye bedrifter som satsar på forskingsbasert innovasjon.
	Etablere eit partnerskap og modell for kompetanseutvikling i Hordaland	Identifisere bransjar med kompetansegap	Samarbeidsmodell for kompetanseutvikling er under etablering.	Auke tal bransjar som har fått betre samsvar mellom tilbod og etterspurnad etter kompetanse og arbeidskraft
	Oppstart kunnskapsgrunnlag for regional plan areal, kultur- og naturressursar		Ikkje starta opp. Er utsett til 2019 grunna samanslåing av fylka, ref. fylkestingsvedtak.	

Kultur- og idrettsavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per 2. tertial 2018 (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
1. Kultur- og idrettsavdelinga skal gjennom brei samfunnsdialog legge grunnlag for kultur som premiss for utviklinga av alle samfunns- område	Setje i verk handlingsprogram (Regional kulturplan) og rapportere	Gjennomført årleg rutine for planlegging og rapportering	Gjennomført, men må harmoniserast med SFFK i samband med samanslåing Rullering av Handlingsprogram i førebuing og handsama i F.tinget desember 2018.	Rullert Handlingsprogram
	Gjennomgå verkemiddel og oppgaveproduksjon	Identifisere alle aktuelle verkemiddel og oppgaver med behov for endring	Gjennomført, men må harmoniserast med SFFK i samband med samanslåing	All tilskotsforvaltning, oppgaveproduksjon, tiltak og prosjekt innretta for å understøtte planen
	Arrangere kultur- og idrettskonferanse	I samråd med kulturliv og kommunar i Hordaland	Ugår for 2018 grunna kapasitetsproblem. Felles Vestlandskonferanse mars 2019 under planlegging	Etablert Vestlandskonferanse kultur
	Dialogmøte	Årlege dialogmøte etablert for heile kultur- og idrettssektoren	Dialogmøte med kommunane Felles koordinering i leiargruppa.	Held fram
	Kontroll og rapportering	Budsjett og rapporteringsmøte med tilskotsmottakarar – interne rutinar	Gjennomført	Rutine for faste møte med alle eksisterande og nye tiltak

2. Kultur- og idrettsavdelinga skal gjennom fagleg og økonomisk medverknad støtte opp under eit sterkt profesjonelt og frivillig kulturliv i Hordaland	Avklare lokale, regionale og nasjonale interesser, ansvar, oppgåver og verkemiddel.	Etablere strukturert og open prosess for avklaring av regionale interesser	Gjennomført	All verksemd innretta i samsvar med regionale interesser. Avslutta ansvarsoppgåver for stat og kommunar.
	Etablere effektive digitale løysingar på alle tilskotsordningar	Forbetra informasjon og funksjonalitet	Gjennomført	Etablert heildigital søknadsprosess inkl sakshandsaming (malar for skriving av tilskotssaker, brev, kontroll og rapportering)
		Gjennomgang av sakshandsamingsrutiner	Gjennomført	Redusert sakshandsamingstid
	Streng økonomisk prioritering, detaljert budsjettering og rapportering i verksemda	Målretta budsjettering i høve langsiktig økonomisk utvikling i HFK	Kontinuerleg og m.a. gjennom kvartalsrapportering	Budsjett i balanse
	Effektivisere administrasjon	Vidareføre effektivisering av verksemda. Etablere måltal	Vert arbeidd med i samband med samanslåing me SFFK	Effektiv administrasjon, jf måltal
	Etablere rettleiingsordning og kurs i skriving av politiske saker	Igangsetting (m økonomi- og organisasjonsavdelinga)	Innarbeidd i Kompetanseplan 2018-2019 for avdelinga	Auka tal på politiske saksframlegg, jf måltal
3. Kultur- og idrettsavdelinga skal vere ein samfunnsutviklar og arbeide for å sikre eit rikt, aktivt og mangfaldig kulturliv med tilgang og deltaking for alle.	Publisere Kulturstatistikk for Hordaland	Utvikle metode i samråd med kommunane og kultur- og idrettsaktørane	Sett av midlar i budsjett 2018, vert arbeidd med Vert starta opp i septemeber 2018 som eit samarbeid med Sogn og Fjordane fylkeskommune.	Statistikk for Hordaland viktig kjelde til forståing og utvikling av kultur- og idrettsfeltet i heile fylket

	Auke bruk av digitale kommunikasjonsverktøy	Etablere tiltak og måltall	Auka bruk av Skype og videokoferanse, sær i samband med regionreformen	Jf måltal
	Tiltak for enkel, lett tilgjengeleg og god nettkommunikasjon	Redusert tal på møte og reiser (etablert måltal)	Auka bruk av Skype og videokoferanse, sær i samband med regionreformen	Reduserte kostnader
	Meir effektiv oppgåveløysing myndesutøving via digital kommunikasjon	Redusert sakshandsamingstid	Etablert rutinar for og malar for saksbehandling Gjennomført for tilskotsforvaltinga.	Sakshandsamingstid i samsvar med forvaltingsloven
	Auke merksemd på god forvaltningsskikk	Etablert kurs/sertifikatordning	Innarbeidd i Kompetanseplan 2018-2019 for avdelinga. Vert gjennomført som oppfølging av forvaltingsrevisjon på arkiv.	Forsvarleg handtering av alle henvendelsar

Økonomi- og organisasjonsavdelinga

Mål	Tiltak	Status tiltak	Resultatmål 2018	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021

M1: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal vere ein aktiv samarbeids-partnar for fagavdelingane i Hordaland fylkeskommune ved å fremje internt samarbeid, søke heilskapelege løysingar og levere kunnskapsbaserte tenester basert på profesjonell og effektiv drift.	Arbeid med regionreforma	I arbeid	Alle seksjonar skal skåre over 4 i brukarundersøking	2 seksjonar under 4,2, elles har alle seksjonar resultat i høve til resultatmål.	Alle seksjonar skal skåre minst 4,4 i brukarundersøking
	Klargjere rolle/ansvar hos stabane	I arbeid			
	Etablere samarbeidsavtaler med alle fagavdelingane	Ikkje starta			
M2: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal sikre at Hordaland fylkes-kommune har ein sunn og berekraftig økonomi basert på tenlege styringsverktøy og god økonomiforståing i heile organisasjonen	Vidareutvikle budsjettprosess, bl.a. spesifisere hovudpostar, betre periodisering mv	OK	Minst 80% av alle leiarar skal ha gjennomført økonomikurs	Opplagg i arbeid, heng saman med innføring av BI-modul	Minst 95% av alle leiarar skal ha gjennomført økonomikurs

<p>M3: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal leggje til rette for å rekruttere, utvikle og ta vare på den kompetansen som Hordaland fylkeskommune til ei kvar tid treng for å kunne utføre sitt samfunnsoppdrag.</p>	<p>Implementere BI-modul i økonomisystemet</p>	<p>Utarbeide økonomikurs for leiarar</p> <p>Pilot implementert</p> <p>OK</p>	<p>Implementere ny HR-strategi med tilhøyrande aktivitetar</p> <p>Koplast mot arbeidsgivar-strategi region</p> <p>Auke del tilsette med svært høg jobbtrivsel til minst 33%</p> <p>OK</p> <p>Styrke grunnopplæringa i HMS for leiarar</p> <p>Auke del nærvær blant tilsette til minst 95%</p>	<p>OK, resultat MU18:</p> <p>39 %</p> <p>Resultat per 1. kvartal: 96,71%</p>	<p>Auke del tilsette med svært høg jobbtrivsel til minst 38%</p> <p>Auke del nærvær blant tilsette til minst 96%</p>
<p>M4: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal være ein pådrivar for å utvikle og modernisere Hordaland fylkeskommune gjennom effektive og framtidsetta fellessystem og arbeids-prosessar med særleg merksemd på kontinuerleg forbetring og gevinst-realisering.</p>	<p>Implementere ny IT-strategi med tilhøyrande aktivitetar</p>	<p>I arbeid</p>	<p>Realisere minst 2,5 mill. kr i gevinst nytt økonomisystem (akkumulert)</p>	<p>I prosess</p>	<p>Realisere minst 5 mill. kr i gevinst nytt økonomisystem (akkumulert)</p>

	Effektivisere innkjøps- prosessar/fakturahandsaming	I arbeid			
M5: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal leggje til rette for og sikre bruk av effektive avtalar med profesjonelle leverandørar av varer og tenester på alle verksemdområda i Hordaland fylkeskommune.	Implementere ny innkjøpspolitikk med tilhøyrande aktivitetar	OK	Auke bruken av eHandel til minst 50% for varekjøp	Resultat per 2. kvartal: 22 %	Auke bruken av eHandel til minst 75% for varekjøp
	Auke del kjøp innanfor avtalene i organisasjonen	I arbeid	Auke del kjøp innanfor avtale til minst 90%	Resultat per 2. kvartal: 87 %	Auke del kjøp innanfor avtale til minst 95%
M 6: Økonomi- og organisasjonsavdelinga skal medverke til å styrke omdømet til Hordaland fylkeskommune og arbeide for god intern og ekstern informasjonsflyt gjennom målretta og verdibasert kommunikasjon.	Vidareutvikle internt kommunikasjonsarbeid	I arbeid	Snittskår for tilfredse brukarar av www.hordaland.no minst 3,8	OK, resultat 3.8	Snittskår for tilfredse brukarar av www.hordaland.no minst 4.0

	Styrke tilrettelegging for lokale og brukarorienterte forteljingar i relevante kanalar	I arbeid			
	Vidareutvikle innhald/funksjonalitet på www.hordaland.no	-			
		I arbeid			

Eigedomsavdelinga

Mål	Tiltak	Resultatmål 2018	Status per første tertial (fargekode: grønt=gjennomført, gult=pågår/etter planen, rødt=risiko + kort kommentar)	Resultatmål 2021
1. Eigedomsavdelinga skal utøve profesjonell forvaltning, drift, vedlikehald og utvikling som sikrar at heile eigedomsmassen fyller lovpålagte krav, politiske vedtak og brukarbehov	Årlege brukarundersøkingar	Etablere basistal for brukar- tilfredsheit	Brukarundersøkinga er gjennomført og basistal er etablert.	10% forbetring i brukar- tilfredsheit

<p>2.Eigedomsavdelinga skal sikre forsvarleg og strukturert forvaltning av eigedommar som fylkeskommunen nyttar.</p>	<p>Etablere verktøy som sikrar ein samla oversikt over bygnings- massen</p>	<p>Etablering av system og verktøy</p>	<p>Det er etablert eit verktøy og ein samla oversikt. På sikt vil dette bli integrert med anna driftsinformasjon.</p>	<p>100% av bygningsmassen registrert</p>
<p>3.Eigedomsavdelinga skal utøve forsvarleg og verdibasert drift og vedlikehald av eigedoms-massen.</p>	<p>Måle driftskostnader pr. m²</p> <p>Kartleggje tilstandsgrad på bygningsmassen</p>	<p>Etablere grunnlag for nøkkeltal/ måltal</p> <p>Gjennomføre resterande kartlegging av bygningsmassen og etablere eit samla mål for bygningstilstanden</p>	<p>Ein er i sluttfasen med å etablere grunnlagstal for driftskostnad pr m².</p> <p>Tilstandskartlegging av bygningsmassen er ferdigstilt.</p> <p>Arbeidet med å få eit oppdatert måltal for bygningstilstanden er påbegynt, men ikkje ferdigstilt.</p>	<p>Samla reduksjon på 5% målt mot nullpunkt i 2018</p> <p>Samla forbetring av tilstanden på 10% målt mot nullpunkt i 2018</p>
<p>4. Eigedomsavdelinga skal utøve ei offensiv og målretta utvikling av eigedomsmassen som på sikt gjev ein miljøvennleg og kostnadseffektiv bygningsmasse, tilpassa dei tenestene Hordaland fylkeskommune skal yte.</p>	<p>Vere offensiv med omsyn på å fremje miljøvennlege energi-løysingar:</p> <p>BREEAM klassifisera nybygg</p>	<p>Redusere totalt forbruk med 2,2 % målt mot 2017</p> <p>Etablere system for nøkkeltal/</p>	<p>Det blir nytte temperaturjusterte måling av energibruken. Reduksjonen så langt i år er vesentleg høgare en -2,2%</p> <p>Alle nybygg blir BREEAM klassifisert. Dette vil være krav for Askøy vgs og fylkeshuset som skal ut i konkurranse hausten 2018</p>	<p>Redusert totalt forbruk med 8,8 % i planperioden</p> <p>Samla reduksjon på 3% areal</p>

		måltal		målt mot nullpunkt i 2018
	Sikre at dei fylkeskommunale bygga blir meir optimale med omsyn på areal gjennom: Måle areal pr. kontorarbeids- plass Måle areal pr. elev		Det er etablert måltall for kontorarbeidsplassar	

Notat

Dato: 26.09.2018
Arkivsak: 2018/13695-2
Saksbehandlar: [Nilvet]

Til: Fylkestinget

Frå: Fylkesrådmann

Tillegg til sak - Tertialrapport pr august 2018 - rekneskapsprognose

I budsjettet for 2018 vedtok fylkesutvalet å sette av 10 mill. kr til auka ruteproduksjon, fordelt på områda Hardanger/Voss og Sunnhordland (2 mill. kr), Nordhordland (1,5 mill. kr), Vest (1,5 mill. kr) og Bergen (5 mill. kr). I det same vedtaket vart det budsjettert med auka inntekt frå belønningssmidlar med 10 mill. kr. Belønningssmidlane er knytt til ekstramidlar som ligg i statsbudsjettet for 2018, totalt 100 mill. kr. Staten har lagt opp til at midlane skal forhandlast om i samband med nye byvekstavtalar og reforhandlingar av byvekstavtalar. For Hordaland er dette såleis ei sak som skal inngå i dei pågåande reforhandlingane av byvekstavtalen for Bergen. Tidspunkt for slutføringa av forhandlingane er ikkje endeleg sett. Som fylkesrådmannen orienterte om i fylkesutvalet 21. september i år, hadde administrasjonen ut frå dette ikkje sett i verk auke i ruteproduksjonen ut frå ei forståing av at den auka ruteproduksjonen skulle finansierast med dei auka belønningssmidlane. Då det viste seg at auke i belønningssmidlar ikkje var avklara, burde fylkesrådmannen ha kome attende med spørsmål om auken i ruteproduksjon. Fylkesrådmannen beklagar at dette ikkje vart gjort på eit tidleg nok tidspunkt.

Av auken på 10 mill. kr er følgjande ruteproduksjon så langt sett i verk eller sett i arbeid:

- Vest: Det er sett inn ein ekspressbussavgang mellom Straume og Sandsli (jamfør FUV sak RS-59/2018). Tiltaket har ein heilårskostnad på om lag 1,5 mill. kr, i samsvar med fylkestinget sitt vedtak.
- Nordhordland: I samsvar med vedtak i fylkesutvalet (FUV-sak PS 192/2018) er midlane til styrking av kollektivtilbodet/båt Nordhordland prioritert til tiltak i samband med oppstart av nytt bussanbod Nordhordland og styrking av busstilbodet mellom Nordhordland og Bergen. Det er sett av 1,5 mill. kr til føremålet, og evaluering av omlegginga av busstilbodet er under arbeid.
- Hardanger/Voss/Sunnhordland: Styrking av rutetilbodet, i samsvar med fylkestinget sitt vedtak, er sett i arbeid. Trafikkplan for Sunnhordland vil vere eit viktig grunnlag, i tillegg til anna faktagrunnlag ein har knytt til reisebehov og transportgrunnlag i områda.
- Bergen: Prioritering av tiltak er sett i arbeid. Utgangspunkt for styrkinga er føringar gitt i Trafikkplan for Bergen.

Når det gjeld tiltaka som er under planlegging, vil det gå noko tid før verksetjing er mogleg. Dette skuldast behovet for naudsynt tid til planlegging og førebuing, mellom anna bestilling av ekstra materiell. Fylkesrådmannen vil kome attende til finansieringa av den auka ruteproduksjonen i budsjettet for 2019.